

KRAKOWSKI

DZIENNIK WOJEWÓDZKI

Nr 22

TREŚĆ:

DZIAŁ URZĘDOWY:

	Str.
Poz. 117 — Rozporządzenie Wojewody Krakowskiego z dnia 31 października 1946 r. o upoważnieniu Starostów Powiatowych Województwa Krakowskiego do zarządzania godzin policyjnych	359
Poz. 118 — Rozporządzenie Wojewody Krakowskiego z dnia 31 października 1946 r. o utworzeniu Wiejskich Straży Porządkowych	360

Dział urzędowy

Poz. 117.

ROZPORZĄDZENIE

WOJEWODY KRAKOWSKIEGO
z dnia 31 października 1946 r.

o upoważnieniu Starostów Powiatowych Województwa Krakowskiego do zarządzania godzin policyjnych.

Na podstawie art. 108 pkt. 2 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr 80, poz. 555 ex 1936 r.), zarządzam co następuje:

§ 1.

W razie stwierdzenia na terenie powiatu poważniejszych wypadków zakłócenia bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego, upoważniam starostów powiatowych Województwa Krakowskiego do wprowadzania i uchylania w drodze zarządzeń godzin poli-

cyjnych bądź na obszarze całych powiatów, bądź ich części.

§ 2.

Zarządzenia Starostów Powiatowych obejmować winny zakaz przebywania poza domem bez zezwolenia władz w czasie określonych godzin policyjnych.

§ 3.

Zezwoleń, o których mowa w § 2, udzielają powiatowe władze administracji ogólnej na okres czasu nie dłuższy niż jeden miesiąc.

W wypadkach niecierpiących zwłoki zezwolenia jednorazowego na okres nie dłuższy niż 48 godzin, udzielić może komendant posterunku M. O., zaś w miejscowościach, w których nie ma posterunku M. O. — sołtys gromady.

§ 4.

Konieczność uzyskania zezwolenia nie dotyczy:

- Wojska Polskiego i członków Armii Sprzymierzonych,
- funkcjonariuszów Urzędu Bezpieczeństwa i Milicji Obywatelskiej,

c) duchownych i sług kościelnych, w związku z pełnieniem czynności duszpasterskich, wymagających przebywania poza domem w czasie godzin policyjnych.

§ 5.

Przekroczenie rozporządzenia niniejszego oraz na jego podstawie wydanych zarządzeń ulega karze grzywny do 5.000 zł lub karze aresztu do 14 dni, albo obu tym karom łącznie.

W orzeczeniu skazującym władza administracyjna oznaczy karę aresztu zastępczego na wypadek nieściągalności grzywny.

Do orzekania o czynach karalnych według postanowień paragrafu niniejszego powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

Odwołanie się do sądu nie wstrzymuje wykonania kary; kary pozbawienia wolności nie wolno jednak wykonać bez zgody oskarżonego przed prawomocnością orzeczenia.

§ 6.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wojewoda Krakowski.

Dr K. Pasenkiewicz

Poz. 118.

ROZPORZĄDZENIE

WOJEWODY KRAKOWSKIEGO

z dnia 31 października 1946 r.

o utworzeniu Wiejskich Straży Porządkowych.

Na podstawie art. 108 kpt. 2 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr 80, poz. 555 ex 1936 r.), zarządzam co następuje:

§ 1.

Wobec stwierdzenia poważniejszych wypadków zakłócenia bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego ustanawiam do odwołania we wszystkich gminach wiejskich na terenie województwa krakowskiego obowiązek pełnienia służby w Wiejskiej Straży Porządkowej. Obowiązкови temu podlegają wszyscy mężczyźni w wieku od lat 18-tu do 50-ciu, z wyjątkiem: pracowników państwowych i samorządowych, duchownych prawnie uznanych wyznań oraz lekarzy. Mężczyźni, których stan zdrowia uniemożliwia pełnienie służby w Wiejskiej Straży Porządkowej, będą

z niej przez wójta gminy zwolnieni, po przedłożeniu świadectwa lekarza powiatowego, stwierdzającego niemożność jej pełnienia.

Obowiązek pełnienia służby w Wiejskiej Straży Porządkowej jest bezpłatny.

§ 2.

Zadaniem Wiejskiej Straży Porządkowej jest:

1) współdziałanie z organami bezpieczeństwa publicznego w zapobieganiu i zwalczaniu przestępstw przeciwko spokojowi, porządkowi oraz bezpieczeństwu publicznemu;

2) zaznajomienie ludności wiejskiej z zarządzeniami władz w zakresie zapobiegania i zwalczania przestępstw określonych w p. 1;

3) współpraca z Zarządem Gminnym w kontroli ruchu ludności, a w szczególności sprawdzanie, kto przybywa i opuszcza teren gminy względnie gromady, oraz czuwanie, by w gromadzie nie przebywały osoby niemeldowane;

4) współpraca z władzami w walce z nielegalnym gorzelnictwem.

§ 3.

Wiejska Straż Porządkowa winna być tak zorganizowana, by na każde 15-cie budynków mieszkalnych przypadał jeden strażnik.

§ 4.

Organizowanie Wiejskiej Straży Porządkowej na terenie każdej gminy należy do obowiązków wójta gminy.

Wójt gminy mianuje i zwalnia w porozumieniu z Gminną Radą Narodową gminnego kierownika Wiejskiej Straży Porządkowej tudzież jego zastępcę, oraz gromadzkich kierowników i ich zastępców Wiejskiej Straży Porządkowej. Wójt gminy na wniosek gromadzkich kierowników wyznacza członków Wiejskiej Straży Porządkowej w każdej gromadzie.

§ 5.

Do zadań gminnego kierownika Wiejskiej Straży Porządkowej należy nadzór nad sprawnym funkcjonowaniem Wiejskich Straży Porządkowych na terenie gminy.

Gminny kierownik Wiejskiej Straży Porządkowej jest odpowiedzialny wobec wójta gminy za należyte funkcjonowanie Wiejskiej Straży Porządkowej na terenie gminy. Gromadzki kierownik Wiejskiej Straży Porządkowej jest odpowiedzialny wobec kierownika gminnego Wiejskiej Straży Porządkowej za

należyte pełnienie służby przez Wiejską Straż Porządkową na terenie gromady.

§ 6.

Przekroczenie rozporządzenia niniejszego i przepisów na nim opartych ulega karze grzywny do 5.000 zł lub karze aresztu do 14 dni, albo obu tym karom łącznie.

W orzeczeniu skazującym władza administracyjna oznacza karę aresztu zastępczego na wypadek nieściągalności grzywny.

Do orzekania o czynach karalnych według postanowień paragrafu niniejszego powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

Odwołanie się do sądu nie wstrzymuje wykonania kary; kary pozbawienia wolności nie wolno jednak wykonać bez zgody oskarżonego przed prawomocnością orzeczenia.

§ 7.

Do niniejszego rozporządzenia dołącza się jako załącznik instrukcję ramową, którą należy dostosować odpowiednio do warunków lokalnych danej gminy. Instrukcja winna być sporządzona przez wójta gminy w porozumieniu z właściwym miejscowo komendantem posterunku M. O., a zatwierdzona przez gminną radę narodową.

§ 8.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wojewoda Krakowski.

Dr K. Pasenkiewicz

Załącznik

INSTRUKCJA RAMOWA O ORGANIZOWANIU WIEJSKIEJ STRAŻY PORZĄDKOWEJ.

1.

Obowiązki wójta gminy.

Do obowiązków wójta gminy w zakresie organizowania Wiejskiej Straży Porządkowej należy:

a) czuwanie nad należytym funkcjonowaniem Wiejskiej Straży Porządkowej na terenie gminy;

b) co najmniej raz w tygodniu odbywanie odprawy z gminnym oraz gromadzkimi kierownikami Wiejskiej Straży Porządkowej, z udziałem komendanta właściwego posterunku M. O. celem omówienia wszystkich aktualnych spraw związanych z wykonywaniem zadań Wiejskiej Straży Porządkowej;

c) przedkładanie staroście powiatowemu dwutygodniowych sprawozdań i wniosków dotyczących działalności Wiejskiej Straży Porządkowej na terenie gminy, jak również jej kierowników i członków. Nadto przedkładanie doniesień na osoby uchylające się od pełnienia służby lub wykonujące ją opieszale.

2.

Wiejskie Straże Porządkowe, ich skład i odpowiedzialność.

a) Członkiem Wiejskiej Straży Porządkowej powinien być mężczyzna pełnoletni, zdrowy, trzeźwy, nieposzlakowanego charakteru, o ile możliwości po odbuciu służby wojskowej, cieszący się dobrą opinią i zaufaniem miejscowej ludności.

b) Ilość członków Wiejskiej Straży Porządkowej w każdej gromadzie ma być wyznaczone w ten sposób, ażeby wystarczyła na dostateczne wykonanie zadania bez zbytecznego przemęczania ludzi. Na 15-cie budynków mieszkalnych winien przypadać jeden strażnik, zaś w porze nocnej co najmniej dwóch.

c) Czas służby dla poszczególnego strażnika nie może przekraczać 6-ciu godzin tak w dzień jak i w nocy. Strażnik winien jednak pełnić służbę aż do nadejścia wyznaczonej zmiany.

d) Członkowie Wiejskiej Straży Porządkowej od chwili jej zorganizowania podlegają gromadzkiemu kierownikowi Wiejskiej Straży Porządkowej, zaś gromadzki kierownik Wiejskiej Straży Porządkowej podlega gminnemu kierownikowi Wiejskiej Straży Porządkowej. Gminny kierownik Wiejskiej Straży Porządkowej podlega wójtowi gminy, wzgl. jego zastępcy, przed którymi jest odpowiedzialny za wykonywanie obowiązków służbowych. Nadto kontrolę nad pełnieniem służby przez Wiejską Straż Porządkową wykonują będący w służbie funkcjonariusze Milicji Obywatelskiej i Bezpieczeństwa, którzy uwagi swoje i wnioski przesyłają drogą służbową gminnemu kierownikowi Straży Porządkowej. W wypadkach niecierpiących zwłoki mają oni prawo wydawać członkom straży wiążące polecenia.

e) Członkowie Wiejskiej Straży Porządkowej winni w czasie pełnienia służby nosić na lewym ramieniu białą opaskę, zaopatrzoną w pieczęć starosty i numer porządkowy. Opaskę tę po ukończeniu służby należy oddać strażnikowi przychodzącemu na zmianę.

f) Członkowie Wiejskiej Straży Porządkowej pełnią służbę bez broni.

g) Każdy z członków straży winien być dokładnie obznajomiony z treścią instrukcji.

3.

Obowiązki członków Wiejskiej Straży Porządkowej.

Wiejska Straż Porządkowa pełni służbę przez patrole i posterunki stałe (ochrona obiektów). Ilość patroli i posterunków stałych wyznacza gromadzki kierownik straży w takiej ilości, aby mogły one należycie spełnić swe zadania.

Do obowiązków straży należy:

a) legitymowanie osób podejrzanych, które pojawiły się w gromadzie i w razie potrzeby zatrzymywanie ich do dyspozycji komendanta posterunku M. O.;

b) zawiadamianie posterunku M. O. w razie pojawienia się w gromadzie większej ilości osób podejrzanych;

c) zawiadamianie posterunku M. O. i Zarządu Gminnego o pobycie w gromadzie osób niemeldowanych;

d) zawiadamianie posterunku M. O. w razie wykrycia nielegalnych gorzelnii (potajemne pędzenie tzw. samogonu);

e) w czasie pełnienia służby na posterunku stałym, legitymowanie osób obcych, zbliżających się do chronionego obiektu;

f) w czasie pełnienia służby patrolowej, nieprzerwane obchodzenie rejonu służbowego z tym, że samowolne wydalenie się poza rejon służbowy jest wzbronione.

4.

Stanowisko gromadzkiego kierownika Wiejskiej Straży Porządkowej, jego prawa i obowiązki.

a) Mianowany przez wójta gminy gromadzki kierownik Wiejskiej Straży Porządkowej jest przełożonym wszystkich członków Wiejskiej Straży Porządkowej na terenie gromady. Gromadzki kierownik otrzymuje roz-

kazy i podlega w sprawach dotyczących służby gminnemu kierownikowi Wiejskiej Straży Porządkowej, względnie jego zastępcy. Jest on odpowiedzialnym narówni z poszczególnymi strażnikami za wszelkie zaniedbania w służbie.

b) Gromadzki kierownik Wiejskiej Straży Porządkowej jest obowiązany:

- 1) prowadzić ewidencję strażników,
- 2) wyznaczać poszczególnych strażników do służby tak patrolowej, jak i wartowniczej,
- 3) wyznaczać kierowników wart względnie patroli,
- 4) kontrolować sposób pełnienia służby,
- 5) o każdym wypadku naruszenia bezpieczeństwa, porządku i spokoju publicznego lub o grożącym w tym zakresie niebezpieczeństwie, zawiadomić najbliższy posterunek M. O.,
- 6) nawiązać kontakt z wartami bądź patrolami wojskowymi, patrolami i wartami organów bezpieczeństwa publicznego, o ile w pobliżu będą czynne, a to celem uniknięcia nieporozumień,
- 7) przedkładać codziennie raport ustnie, telefonicznie bądź pisemnie gminnemu kierownikowi Wiejskiej Straży Porządkowej.

5.

Wartownia i pogotowie wartownicze.

a) Gromadzki kierownik Wiejskiej Straży Porządkowej wyznaczy w porozumieniu z sołtysem odpowiedni lokal przeznaczony na wartownię, w której czuwać będzie pogotowie wartownicze, złożone z odpowiedniej ilości (3 do 8 osób) strażników, pod nadzorem kierownika warty.

b) Zadaniem pogotowia wartowniczego jest nieść pomoc zagrożonym strażnikom, ewentualnie rozpocząć pościg.

c) O wyznaczeniu wartowni należy zawiadomić gminnego kierownika Wiejskiej Straży Porządkowej, właściwego komendanta posterunku M. O., oraz Organa Bezpieczeństwa.

Adres Redakcji i Administracji: „Krakowski Dziennik Wojewódzki“, Kraków, ulica Basztowa L. 22.

Cena niniejszego egzemplarza 15 zł. — Przedpłata na rok 1946 wynosi kwartalnie 60 zł.

Cena ogłoszeń: Wiersz dwułamowy lub jego miejsce 10 zł. — Drobne ogłoszenia do 10 wierszy wraz z egzemplarzem dowodowym 100 zł.

Należność za prenumeratę, ogłoszenia oraz za poszczególne egzemplarze, należy wpłacać na rachunek żyrowy: „Administracji Krakowskiego Dziennika Wojewódzkiego“ w Banku Narodowym w Krakowie, ulica Basztowa 21, zaznaczając wyraźnie tytuł wpłaty.

Drukarnia Związkowa w Krakowie, ul. Mikołajska 13 — Telefon 580-40 — M — 15686